Kinh Giáo Thọ Thi-ca-la-việt (Siṅgālavāda Sutta)

Kinh Trường Bộ (VNC PHVN, 2020)

31. KINH GIÁO THỌ THI-CA-LA-VIỆT (Singãlovãda Suttdỷ

242. Như vầy tôi nghe. Một thời, Thế Tôn sống ở Rặjagaha (Vương Xá), tại VeỊuvana (Trúc Lâm), Kalandakanivãpa (chỗ nuôi dưỡng của loài sóc). Lúc bấy giờ, Siỏgãlaka (Thi- ca-la-việt)9 gia chủ tử, dậy sớm, ra khỏi thành Vương Xá, với áo thấm nước, với tóc thấm nước, chắp tay đảnh lễ các phương hướng, hướng Đông, hướng Nam, hướng Tây, hướng Bắc, hướng hạ, hướng thượng. 243. Rồi Thế Tôn buổi sáng đắp y, cầm y bát vào thành Vương Xá khất thực. Thế Tôn thấy Siỏgãlaka^ gia chủ tử, dậy sớm, ra khỏi thành Vương Xá, với áo thấm nước5 với tóc thấm nước, chắp tay đảnh lễ các phương hướng, hướng Đông, hướng Nam, hướng Tây, hướng Bắc, hướng hạ? hướng thượng. Thấy vậy5 Ngài nói với Siỏgãlaka, gia chủ tử: -Này gia chủ tử, vì sao ngươi dậy sớm, ra khỏi thành Vương Xá9 với áo thấm ướt, với tóc thấm ướt, chắp tay đảnh lễ các phương hướng, hướng Đông, hướng Nam, hướng Tây, hướng Bắc5 hướng hạ, hướng thượng? -Bạch Thế Tôn5 thân phụ con khi gần chết có dặn con: “Này con thân yêu5 hãy đảnh lễ các phương hướng.,, Bạch Thế Tôn, con kính tín, cung kính, tôn trọng, đảnh lễ lời nói của thân phụ con, buổi sáng dậy sớm, ra khỏi thành Vương Xá, với áo thấm ướt, với tóc thấm ướt, chắp tay đảnh lễ các phương hướng, hướng Đông, hướng Nam, hướng Tây, hướng Bắc, hướng hạ, hướng thượng. 244. - Này gia chủ tử, trong Luật của bậc Thánh, lễ bái sáu phương không phải như vậy. -Bạch Thế Tôn5 trong Luật của bậc Thánh, thế nào là lễ bái sáu phương? Bạch Thế Ton, trong Luật của bậc Thánh, đảnh lễ sáu phương phải như thế nào? Lành thay nếu Thế Tôn giảng pháp ấy cho con! -Này gia chủ tử, hãy nghe và suy nghiệm kỹ, Ta sẽ giảng. - Thưa vâng, bạch Thế Tôn. Siỏgãlaka, gia chủ tử, vâng đáp Thế Tôn. Thế Tôn giảng như sau:

1 Tên kinh này còn được viết là Singãỉa Sutta (Kinh Thi-ca-ỉa-việt). Xem A. II. 18, 19, 32, 71; J. IV. 24; V. 317; Pv. 60; Thag. 231; Netti. 128. Kinh tương đương trong bộ Trường A-hàm kỉnh là Thiện Sanh kỉnh (Z01. 0001.16. 0070a20). Tham chieu: TỉnệnSanh (f.Ol. 0026.135.063^06); Phật thuyết Thỉ-ca-la-vỉệt lục phương lê kỉnh (r.01. 0016. 0250cll); Phật thuyết Thiện Sanh tử kỉnh (r.01. 0017. 0252bC6).

Này gia chủ tử, đối với vị Thánh đệ tử, bốn nghiệp phiền não đã được diệt trừ, không làm ác nghiệp theo bốn lý do, không theo sáu nguyên nhân để phung phí tài sản, vị này nhờ từ bỏ mười bốn ác pháp, trở thành vị che chở sáu phương, vị này đã thực hành để chiên thắng hai đời5 vị này đã chiến thắng đời này và đời sau. Sau khi thân hoại mạng chung, vị này sanh ở thiện thú, thiên giơi, cõi đời này. 245. Thế nào là bốn nghiệp phiền nãq đã được diệt trừ? Này gia chủ tử, đó là nghiệp phiền não sát sanh, nghiệp phiền não trộm cắp, nghiệp phiền não tà dâm, nghiệp phiên não nói láo. Bôn nghiệp phiên não này đã được diệt trừ. Thế Tôn thuyết giảng như vậy. Sau khi Thiện Thệ thuyết xong, bậc Đạo Sư nói thêm bài kệ sau: Sát sanh và trộm cắp, Nói láo5 lấy vợ người, Kẻ

trí không tán thán, Những hạnh nghiệp như vậy. 246. Thế nào là không làm ác nghiệp theo bkỗãỗỗủàủủâãủủ)!ý)pợỗ)ỡủủoỡấb)ỗ)

mình không được che chở hộ trì, vợ con không được che chở hộ trì? tài sản không được che chở hộ trì, bị tình nghi là tác giả các ác sự, nạn nhân các tin đồn thất thiệt, tự rước vào thân nhiều khổ não. Này gia chủ tử, du hành đường phố phi thời có sáu nguy hiểm như vậy. 250. Này gia chủ tử, la cà đình đám hý viện có sáu nguy hiểm: Luôn luôn tìm xem chỗ nào có múa, chỗ nào có ca, chỗ nào có nhạc, chỗ nào có tán tụng, chỗ nào có nhạc tay, chỗ nào có trống. Này gia chủ tử, la cà đình đám hý viện có sáu nguy hiểm như vậy. 251. Này gia chủ tử, đam mê cờ bạc có sáu nguy hiểm: Nếu thắng thì sanh oán thù9 nếu thua thì tâm sanh sầu muộn, tài sản hiện tại bị tổn that, tại hội trường (pháp đình) lời nói không hiệu lực, bằng hữu đồng liêu khinh miệt? vấn đề cưới gả không được tín nhiệm vì người đam mê cờ bạc không xứng để có vợ. Này gia chủ tử, đam mê cờ bạc có sáu nguy hiểm như vậy. 252. Này gia chủ tử, thân cận các ác hữu có sáu nguy hiểm: Những kẻ cờ bạc, loạn hành, nghiện rượu, những kẻ trá ngụy, lường gạt, bạo động là những người bạn, là những thân hữu của người ấy. Này gia chủ tử, thân cận ác hữu có sáu nguy hiểm như vậy. 253. Này gia chủ tử, quen thói lười biếng có sáu nguy hiểm: uQuá lạnh,55 không làm việc; “quá n6ng”, không làm việc; "quá trễ”, không làm việc; Uquá sớm", không làm việc; "tôi quá đóf\ không làm việc; "tôi quá no", không làm việc. Trong khi những công việc phải làm lại không làm. Tài sản chưa có không xây dựng lên, tài sản có rồi bị tiêu mất. Này gia chủ tử, quen thói lười biếng có sáu nguy hiểm như vậy. Thế Tôn thuyết giảng như vậy. Sau khi Thiện Thệ thuyết xong, bậc Đạo Sư nói thêm bài kệ sau: Có bạn gọi bạn rượu, CÓ bạn, bạn băng môm, Bạn lúc thật hữu sự, Mới xứng danh bạn bè. Ngủ ngày, thông vợ người, Ưa đấu tranh, làm hại, Thân ác hữu, xan tham, Sáu sự não hại người. Ác hữu, ác bạn lữ, Ác hạnh, hành ác xứ, Đời này cả đời sau, Hai đời, người bị hại. Cờ bạc và đàn bà, Rượu chè? múa và hát, Ngủ ngày, đi phi th&i,

Thân ác hữu, xan tham,
Sáu sự não hại người.
Chơi xúc xăc5 uông rượu,
Theo đuôi đàn bà người,
Lẽ sông của người khác,
Thân cận kẻ hạ tiện,
Không thân cận bạc trí,
Người ấy tự héo mòn?
Như trăng trong mùa khuyết.
Rượu chè không tiền của,
Khao khát, tìm tửu diếm,
Bị chìm trong nợ nần,

Như chìm trong bồn nước5
Mau chóng tự hại minh,
Như kẻ mất gia đình.
Ai quen thói ngủ ngày,
Thức trọn suốt đêm trường,
Luôn luôn say sướt mướt,
Ipiông thể sống gia đình.
Ở đây5 ai hay than:
Ôi quá lạnh, quá nóng,
Quá chiều, quá trễ giờ,
Sẽ bỏ bê công việc,
Lợi ích, điều tốt lành,
Bị trôi giạt một bên.
Ai xem lạnh và nóng,
Nhẹ nhàng hơn cỏ lau,
Làm mọi công chuyện mình,
Hạnh phúc không từ bỏ.

254. Này gia chủ tử, có bốn hạng người phải xem không phải bạn, dầu tự cho là bạn: Người vật gì cũng lấy phải được xem không phải ban, dầu tự cho là bạn; người chỉ biết nói giỏi phải được xem không phải bạn, dầu tự cho là bạn;

người khéo nịnh hót phải được xem không phải bạn, dầu tự cho là bạn; người tiêu pha xa xỉ phải được xem không phải bạn, dâu tự cho là bạn.

255. Này gia chủ tử5 có bốn trường hợp người vat gì cũng lấy phải được xem không phải bạn, dầu tự cho là bạn: Cái gì cũng lấy, cho ít xin nhiều, vì sợ mà làm? làm vì mưu lợi cho mình. Này gia chủ tử, như vậy là bốn trường hợp người vật gì cũng lấy phải được xem không phải bạn, dầu tự cho là bạn.

256. Này gia chủ tử, có bốn trường hợp người chỉ biết nói giỏi phải được xem không phải bạn9 dầu tự cho là bạn: Tỏ lộ thân tình việc đã qua, tỏ lộ thân tình việc chưa đến, mua chuộc cảm tình bằng sáo ngữ? khi có công việc tự tỏ sự

bât lực của mình. Này gia chủ tử, như yậy là bôn trường hợp người chỉ biêt nói giỏi phải được xem không phải bạn, dầu tự cho là bạn. 257. Này gia chủ tử, có bốn trường hợp kẻ nịnh hót phải được xem không phải bạn, dầu tự cho là bạn: Đồng ý các việc ác, không đồng ý các việc thiện, trước mặt tán thán, sau lưng chỉ trích. Này gia chủ tử? như vậy là bốn trường hợp kẻ nịnh hót phải được xem không phải bạn, dầu tự cho là bạn. 258. Này gia chủ tử, có bốn trường hợp người tiêu pha xa xỉ phải được xem không phải bạn, dầu tự cho là bạn: Là bạn khi mình đam mê các loại rượu, là bạn khi mình du hành đường phố phi thời, là bạn khi mình la cà đình đám hý viện, là bạn khi mình đam mê cờ bạc. Này gia chủ tử, như vậy là bốn trường hợp người tiêu pha xa xỉ phải được xem không phải bạn, dầu tự cho là bạn. 259. Thế Tôn thuyết giảng như vậy. Sau khi

Thiện Thệ thuyết xong, bậc Đạo Sư nói thêm bài kệ sau: Người bạn gì cũng lấy, Người bạn chỉ nói giỏi, Người nói lời nịnh hót, Người tiêu pha xa xí, Cả bốn, không phải bạn, Biết vậy5 người trí tránh, Như đường đầy sợ hãi. 260. Này gia chủ tử, bốn loại bạn này phải được xem là bạn chơn thật: Người bạn giúp đỡ phải được xem là bạn chơn thật, người bạn chung thủy trong khổ cũng như trong vui phải được xem là bạn chơn thật, người bạn khuyên điều lợi ích phải được xem là bạn chơn thật, người bạn có lòng thương tưởng phải được xem là bạn chơn thật. 261. Này gia chủ tử, có bốn trường hợp người bạn giúp đỡ phải được xem là bạn chơn thật: Che chở cho bạn khi bạn vô ý phóng dật; che chở của cải cho bạn khi bạn vô ý phóng dật; là chỗ nương tựa cho bạn khi bạn sợ hãi; khi bạn có công việc, sẽ giúp đỡ cho bạn của cải gấp hai lần những gì bạn thiếu. Này gia chủ tử, như vậy là bốn trường hợp người bạn giúp đỡ phải được xem là người bạn chơn thật. 262. Này gia chủ tử, có bốn trường hợp người bạn chung thủy trong khổ cũng như trong vui phải được xem là người bạn chơn thật: Nói cho bạn biết điều bí mật của mình, giữ gìn kín điều bí mật của bạn, không bỏ bạn khi bạn gặp khó khăn, dám hy sinh thân mạng vì bạn. Này gia chủ tử, như vậy là bốn trường hợp người bạn chung thủy trong khổ cũng như trong vui phải được xem là người bạn chơn thật. 263. Này gia chủ tử, có bôn trường hợp người bạn khuyên điêu lợi ích phải được xem là người bạn chơn thật: Ngăn chặn bạn làm điều ác, khuyến khích bạn làm điều thiện, cho bạn nghe điều bạn chưa nghe, cho bạn biết con đường

lên cõi chư thiên. Này gia chủ tử, như vậy có bôn trường hợp người bạn khuyên điều lợi ích phải được xem là người bạn chơn thật. 264. Này gia chủ tử, có bốn trường hợp người bạn thương tưởng phải được xem là người bạn chơn thật: Không hoan hỷ khi bạn gặp hoạn nạn, hoan hỷ khi bạn gặp may mắn, ngăn chặn những ai nói xấu bạn, khuyến khích những ai tán thán bạn. Này gia chủ tử, như vậy là bôn trường hợp người bạn thương tưởng phải được xem là người bạn chơn thật. 265. Thế Tôn thuyết giảng như vậy. Sau khi Thiện Thệ thuyết xong, bậc Đạo Sư nói thêm bài kệ sau: Bạn sẵn sàng giúp đỡ9 Bạn chung thủy khổ vui, Bạn khuyến khích lợi ích, Bạn có lòng thương tưởng, Biết rõ bốn bạn này5 Người trí phục vụ họ? Như mẹ đối con ruột. Người trí giữ giới luật9 Sáng như lửa đồi cao. Người tích trữ tài sản5 Như cử chỉ con ong, Tài sản được chồng chất, Như ụ mối đùn cao. Người cư xử như vậy5 Chất chứa các tài sản, Vừa đủ để lợi ích, Cho chính gia đình mình. Tài sản cần chia bốn, Để kết hợp bạn bè: Một phần mình an hưởng? Hai phần dành công việc? Phần tư, phần để dinh, Phòng khó khăn hoạn nạn. 266. Này gia chủ tử, vị Thánh đệ tử hộ trì sáu phương như thế nào? Này gia chủ tử, sáu phương này cần được hiểu như sau: Phương Đông cần được hiểu là cha mẹ; phương Nam cần được hiểu là Sư trưởng; phương Tây cần được hiểu là vợ con; phương Bắc cần được hiểu là bạn bè; phương dưới cần được hiểu là tôi tớ, lao công; phương trên cần được hiểu là Sa-môn? Bà-la-môn. 267. Này gia chủ tử, có năm trường hợp người con phải phụng dưỡng cha mẹ như phương Đông: Ể6Được nuôi dưỡng, tôi sẽ nuôi dưỡng lại cha mẹ; tôi sẽ làm bổn phận đối với cha mẹ; tôi sẽ gìn giữ gia đình và truyền thống; tôi bảo vệ tài sản thừa tự; tôi sẽ làm tang lễ khi cha mẹ qua dòi." Này gia chủ tử, được con

chủ nhân đối xử như phương dưới với năm cách như vậy5 có lòng thương tưởng đôi với vị chủ nhân theo năm cách như sau: Dậy trước khi chủ dậy, đi ngủ sau chủ, tự bằng lòng với các vật đã cho, khéo làm các công việc, đem danh tiếng tốt đẹp cho chủ. Này gia chủ tử, như vậy là hạng nô bộc được vị Thánh chủ nhân đối xử như phương dưới với năm cách, có lòng thương tưởng đối với Thánh chủ nhân theo năm cách. Như vậy, phương dưới được che chở? được trở thành an ôn và thoát khỏi các sự sợ hãi. 272. Này gia chủ tử, có năm cách vị thiện nam tử đôi xử với các vị Sa-môn, Bà-la-môn như phương trên: Có lòng từ trong hành động về thân, có lòng từ trong hành động về khẩu, có lòng từ trong hành động về ý9 mở rộng cửa để đón các vị ấy, cúng dường các vị ấy các vật dụng cần thiết. Này gia chủ tử, các vị Sa-môn, Bà-la-môn được vị thiện nam tử đối xử như phương trên theo năm cách như vậy, có lòng thương tưởng vị thiện nam tử ấy theo năm cách sau đây: Ngăn họ làm điều ác; khuyến khích họ làm điều thiện; thương xót họ với tâm từ bi, dạy họ những điều chưa nghe; làm cho thanh tịnh điều đã được nghe; chỉ bày con đường đưa đến cõi trời. Này gia chủ tử, như vậy là các vị Sa-môn, Bà-la-môn được thiện nam tử đối xử như phương trẽn với năm cách, và các vị Sa-môn5 Bà-la-môn có lòng thương tưởng vị thiện nam tử theo năm cách. Như vậy, phương trên được che chở, được trở thành an ổn và thoát khỏi các sự sợ hãi. 273. Thế Tôn thuyết giảng như vậy. Sau khi Thiện Thệ thuyết xong, bậc Đạo Sư nói thêm bài kệ sau: Cha mẹ là phương Đông, Sư trưởng là phương Nam, Vợ chồng là phương Tây, Bạn bè là phương Băc5 Nô bộc là phương dưới? Sa-môn, Bà-la-môn? Có nghĩa là phương trên, Cư sĩ vì gia dinh. Đảnh lễ phương hướng ấy. Người trí giữ giới luật, Từ tôn và biện tài? Khiêm nhường và nhu thuận, Nhờ vậy được danh xưng. Dậy sớm, không biêng nhác, Bất động giữa hiểm nguy, Người trí, không phạm giới5 Nhờ vậy được danh ximg. Nhiếp chúng, tạo nên bạn, Từ ái, tâm bao dung.

31. KINH GIÁO THỌ THI-CA-LA-VIỆT 545

Dần dạo, khuyến hóa dạo,
Nhiều cách và nhiều lần,
Nhờ vậy được danh ximg.
Bố thí và ái ngữ,
Lợi hành bất cứ ai,
Đồng sự trong mọi việc,
Theo trường hợp xử sự.
Chính những nhiếp sự này,
Khiến thế giới xoay quanh,
Như bánh xe quay lăn5
Vòng theo trục xe chính.
Nhiệp sự này văng mặt?
Không có mẹ hưởng thọ?
Hay không cha hưởng tho,

Sự hiếu kính của con.
Do vậy bậc có trí,
Đối với nhiếp pháp này,
Như quán sát chấp trì,
Nhờ vậy thành vĩ dại,
Được tán thán, danh ximg.

274. Khi được nghe vậy, Singãlaka, gia chủtử, bạch Thế Tôn: "Thật vi diệu thay, bạch Thế Tôn! Thật vi diệu thay, bạch Thế Tôn! Như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống, phơi bày ra những gì bị che kín, chỉ đường cho người bị lạc hướng, đem đèn sáng vào trong bóng tối để những ai có mắt có thể thấy sắc. Cũng vậy, Chánh pháp đã được Thế Tôn dùng nhiều phương tiện trình bày5 giải thích. Bạch Thế T6n, nay con xin quy y Thế Tôn5 quy y Pháp và chúng Tỷ-kheo. Mong Thế Tôn nhận con làm đệ tử, từ nay trở đi cho đến mạng chung, con trọn đời quy ngưỡng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.